01000170602010012

239

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ **Αρ. Φύλλου 17**

6 Φεβρουαρίου 2001

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2882

Κώδικας Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται ο "Κώδικας Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων", ο οποίος συντάχθηκε από την "Επιτροπή για την κατάρτιση τελικού σχεδίου Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων", που συγκροτήθηκε σύμφωνα με την 0.536/273/21.10.1982 (ΦΕΚ 837 Β΄/22.1.1982) κοινή απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Οικονομικών και την παράγραφο 1 του άρθρου 82 του ν. 1416/1984 (ΦΕΚ 18 Α΄), με την 1128552/1527/Α0006/ 11.12.1997 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, όπως τροποποιήθηκε με την 1026328/647/Α0006/ 24.2.1998 απόφαση του ίδιου Υπουργού και ο οποίος έχει ως ακολούθως:

"ΚΩΔΙΚΑΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΚΗΡΥΞΗ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΗΣ

Άρθρο 1

Τρόπος κήρυξης αναγκαστικής απαλλοτρίωσης

1. Η αναγκαστική απαλλοτρίωση ακινήτου, καθώς και η σύσταση εμπράγματου δικαιώματος σε βάρος αυτού, εφόσον επιτρέπεται από το νόμο, για δημόσια ωφέλεια, κηρύσσεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας στην οποία βρίσκεται το απαλλοτριωτέο ακίνητο ή το μεγαλύτερο τμήμα αυτού. Η απόφαση εκδίδεται μετά από εισήγηση της Κτηματικής Υπηρεσίας του νομού.

Η κατά τα ανωτέρω αρμοδιότητα του Γενικού Γραμματέα για κήρυξη της απαλλοτρίωσης καταλαμβάνει:

α. Όλα τα έργα που έχουν ενταχθεί στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (Π.Ε.Π.) και έχουν χρηματοδοτηθεί από την αντίστοιχη ΣΑΕΠ, ανεξαρτήτως εμβαδού της καταλαμβανόμενης έκτασης, πλην των έργων που αφορούν το Εθνικό Οδικό Δίκτυο που έχει χαρακτηριστεί Διευρωπαϊκό ή ανήκουν σε προστατευόμενες από το νόμο, από διεθνείς ή από άλλες διακρατικές συμφωνίες περιοχές.

β. Τα έργα που δεν έχουν ενταχθεί στο Π.Ε.Π., εφόσον η προς απαλλοτρίωση έκταση είναι μικρότερη των 100.000 τετραγωνικών μέτρων.

Εάν η έκταση είναι μεγαλύτερη από 100.000 τετραγωνικά μέτρα, η απαλλοτρίωση κηρύσσεται με κοινή απόφαση του αρμόδιου εκ του σκοπού της απαλλοτρίωσης Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών, οι οποίοι είναι αρμόδιοι και για τυχόν συμπληρωματικές απαλλοτριώσεις ανεξαρτήτως εμβαδού. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Οικονομικών, δύναται να αυξάνεται το όριο της εδαφικής έκτασης του εδαφίου αυτού.

Η διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου μπορεί να εφαρμόζεται και σε περιπτώσεις κατά τις οποίες, λόγω των ιδιαιτεροτήτων του έργου, ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας, με αιτιολογημένη εισήγησή του, παραπέμπει το ζήτημα κήρυξης της απαλλοτρίωσης στον Υπουργό Οικονομικών.

Σε περιπτώσεις απαλλοτριώσεων μεγάλης σημασίας, κατά την κρίση του αρμόδιου εκ του σκοπού της απαλλοτρίωσης Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών, η απαλλοτρίωση δύναται να κηρύσσεται με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

2. Η απόφαση κήρυξης της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η απαλλοτρίωση θεωρείται ότι κηρύχθηκε από τη δημοσίευση αυτή.

3. Ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας αποστέλλει στο Υπουργείο Οικονομικών και στο αρμόδιο εκ του σκοπού της απαλλοτρίωσης Υπουργείο αντίγραφο της απαλλοτριωτικής πράξης και δύο αντίτυπα του οικείου κτηματολογικού διαγράμματος και πίνακα.

4. Αντίγραφο της απόφασης κήρυξης της απαλλοτρίωσης διαβιβάζεται από την αρχή που την εξέδωσε στον αρμόδιο φύλακα μεταγραφών για να ενεργήσει την οικεία καταχώριση.

Άρθρο 2

Αγορά και ανταλλαγή απαλλοτριωτέου ακινήτου

1. Ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας ή, κατά περίπτωση, ο αρμόδιος εκ του σκοπού της απαλλοτρίωσης Υπουργός δύναται, αντί της κατά το άρθρο 1 αναγκαστικής απαλλοτρίωσης υπέρ του Δημοσίου, να προβαίνει στην απευθείας εξαγορά του ακινήτου. Η εξαγορά αυτή δύναται να γίνει και μετά την κήρυξη της απαλλοτρίωσης, πάντως όμως μέχρι να εκδοθεί η δικαστική απόφαση καθορισμού της αποζημίωσης. Η εξαγορά γίνεται με τίμημα που καθορίζει η εκτιμητική επιτροπή του άρθρου 15.

Κατά τη σύναψη της σχετικής σύμβασης το Δημόσιο εκπροσωπείται από τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας ή, κατά περίπτωση, από τον αρμόδιο Υπουργό, οι οποίοι δύνανται να εξουσιοδοτήσουν εγγράφως για την υπογραφή αυ-

τής πάρεδρο ή δικαστικό αντιπρόσωπο του Ν.Σ.Κ. ή τον Προϊστάμενο της οικείας Κτηματικής Υπηρεσίας του νομού.

Αντίγραφο της συναπτόμενης σύμβασης, μαζί με το διάγραμμα στο οποίο εικονίζεται το ακίνητο που περιέρχεται στο Δημόσιο, αποστέλλεται στην αρμόδια αρχή για να καταγραφεί ως δημόσιο κτήμα.

2. Αντί αναγκαστικής απαλλοτρίωσης δύναται επίσης να γίνει ανταλλαγή του απαλλοτριωτέου ακινήτου με ακίνητο του Δημοσίου, εφόσον συμφωνεί η αρχή που έχει, κατά τις κείμενες διατάξεις, τη διαχείρισή του. Εάν η αξία του ενός ακινήτου υπολείπεται της αξίας του άλλου, η διαφορά καταβάλλεται σε χρήμα.

Τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο για την εξαγορά εφαρμόζονται αναλόγως και για την ανταλλαγή του ακινήτου.

Άρθρο 3

Προϋποθέσεις κήρυξης αναγκαστικής απαλλοτρίωσης

1. Για την έκδοση απόφασης κήρυξης αναγκαστικής απαλλοτρίωσης απαιτούνται: α) κτηματολογικό διάγραμμα το οποίο να εικονίζει την απαλλοτριούμενη έκταση και τις ιδιοκτησίες που περιλαμβάνονται σε αυτήν, β) κτηματολογικός πίνακας ο οποίος να εμφανίζει τους εικαζόμενους ιδιοκτήτες των απαλλοτριούμενων ακινήτων, το εμβαδόν κάθε ιδιοκτησίας, καθώς και όλα τα κύρια προσδιοριστικά στοιχεία των κατασκευών και λοιπών συστατικών που τυχόν υπάρχουν σε κάθε ιδιοκτησία και γ) τήρηση των διαδικασιών για τη χωροθέτηση του έργου, που προβλέπονται σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση από το ν.1650/1986 και την κ.υ.α. 69269/5387/25.10.1990 (ΦΕΚ 67 Β΄), όπως ισχύουν κάθε φορά, εφόσον το έργο για το οποίο θα κηρυχθεί απαλλοτρίωση περιλαμβάνεται μεταξύ των αναφερομένων στις διατάξεις αυτές. Η τήρηση των διαδικασιών αυτών μπορεί να παραλείπεται όταν η συγκεκριμένη θέση του έργου έχει ήδη ειδικά προβλεφθεί σε κείμενο ευρύτερου χωροταξικού ή πολεοδομικού σχεδιασμού.

2. Το κτηματολογικό διάγραμμα και πίνακας συντάσσονται υποχρεωτικά με βάση τις τελευταίες αποτυπώσεις των ιδιοκτησιών από δημόσια αρχή. Επιφυλάσσεται, σε κάθε περίπτωση, η εφαρμογή των διατάξεων για το Εθνικό Κτηματολόγιο. Τα στοιχεία αυτά μπορεί να συνταχθούν και μετά προηγούμενη έγκαιρη πρόσκληση των ιδιοκτητών να παραδώσουν τους τίτλους ιδιοκτησίας τους, οπότε εφαρμόζεται η διάταξη του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 5 του άρθρου 16 του παρόντος.

Αν η αρχή που είναι αρμόδια για την κήρυξη της απαλλοτρίωσης κρίνει ότι τα στοιχεία των περιπτώσεων α΄ και β΄ της προηγούμενης παραγράφου είναι ατελή ή έχουν ανάγκη διόρθωσης, τα αναπέμπει στην υπηρεσία που τα συνέταξε ή ενέκρινε προς συμπλήρωση ή διόρθωση.

3. Για την κήρυξη αναγκαστικής απαλλοτρίωσης αγροτικής έκτασης απαιτείται επιπλέον και γνώμη της αρμόδιας Υπηρεσίας Γεωργίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης στην περιοχή της οποίας βρίσκεται η έκταση ή το μεγαλύτερο τμήμα αυτής. Η αρνητική γνώμη δεν παρακωλύει την κήρυξη της απαλλοτρίωσης.

4. Για την κήρυξη αναγκαστικής απαλλοτρίωσης δασικής έκτασης απαιτείται επιπλέον και γνώμη της αρμόδιας δασικής υπηρεσίας.

Σε περίπτωση αρνητικής γνώμης η κήρυξη της απαλλοτρίωσης γίνεται κατά τα οριζόμενα στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του παρόντος.

5. Για την κήρυξη αναγκαστικής απαλλοτρίωσης απαιτείται επίσης, σε κάθε περίπτωση, ανακοίνωση της υπηρεσίας που προτείνει την απαλλοτρίωση, στην οποία να αναφέρεται ο σκοπός της απαλλοτρίωσης και να προσδιορίζεται η απαλλοτριωτέα έκταση ή η ευρύτερη περιοχή στην οποία βρίσκεται αυτή. Με την ανακοίνωση κα-λούνται οι ενδιαφερόμενοι να προβούν σε προσφορά ή υπόδειξη κατάλληλων για το σκοπό της απαλλοτρίωσης ακινήτων.

Η ανακοίνωση δημοσιεύεται σε μια ημερήσια εφημερίδα που εκδίδεται στην Αθήνα ή στη Θεσσαλονίκη, εάν η απαλλοτριωτέα έκταση ή το μεγαλύτερο τμήμα αυτής βρίσκεται στα όρια αρμοδιότητας του Υπουργείου Μακεδονίας - Θράκης, ή σε μια εφημερίδα που εκδίδεται στην πρωτεύουσα του νομού στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται η απαλλοτριωτέα έκταση ή το μεγαλύτερο τμήμα αυτής. Παραλλήλως, γίνεται τοιχοκόλληση της ανακοίνωσης στο κατάστημα του δήμου ή της κοινότητας στην περιφέρεια των οποίων βρίσκονται τα απαλλοτριωτέα ακίνητα. Για την τοιχοκόλληση συντάσσεται πρακτικό από όργανο του δήμου ή της κοινότητας, το οποίο υποβάλλεται στην υπηρεσία που εξέδωσε την ανακοίνωση. Η δημοσίευση της ανακοίνωσης και η τοιχοκόλληση γίνονται έναν τουλάχιστον μήνα πριν τη δημοσίευση της απόφασης κήρυξης της απαλλοτρίωσης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και η σχετική δαπάνη βαρύνει τον υπόχρεο για την καταβολή της αποζημίωσης.

Ανακοίνωση δεν απαιτείται προκειμένου περί απαλλοτριώσεων που κηρύσσονται για την κάλυψη στρατιωτικών και έκτακτων κοινωνικών αναγκών.

6. Σε όσες περιπτώσεις προβλέπεται από τον παρόντα Κώδικα ή την κείμενη νομοθεσία ως προϋπόθεση κήρυξης της απαλλοτρίωσης η διατύπωση γνώμης από οποιαδήποτε αρχή ή υπηρεσία και δεν τάσσεται προθεσμία για τη διατύπωση αυτής, η προθεσμία αυτή είναι δύο μήνες από την περιέλευση σε αυτήν της σχετικής πρόσκλησης. Εάν εκπνεύσει άπρακτη η προθεσμία αυτή η κήρυξη της απαλλοτρίωσης χωρεί νομίμως.

Η τήρηση των διατυπώσεων των παραγράφων 3 και 4 του παρόντος άρθρου παραλείπεται, αν τα σχετικά ζητήματα έχουν ήδη αρμοδίως εξετασθεί στο πλαίσιο τήρησης των διαδικασιών της περίπτωσης γ΄ της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 4

Περιεχόμενο αναγκαστικής απαλλοτρίωσης

Η αναγκαστική απαλλοτρίωση της κυριότητας του ακινήτου επιφέρει αυτοδικαίως και την απαλλοτρίωση κάθε κτίσματος, κατασκευής και δέντρου που υπάρχει πάνω σε αυτό και κάθε άλλου συστατικού του πράγματος, κατά τα άρθρα 953 και επόμενα του Αστικού Κώδικα, ανεξάρτητα από τη μνεία τους στην απόφαση κήρυξης της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης ή στο κτηματολογικό διάγραμμα ή στον κτηματολογικό πίνακα.

Άρθρο 5

Μνεία δικαιούχων αποζημίωσης

Η αναγκαστική απαλλοτρίωση αφορά στο πράγμα, ανεξάρτητα από το πρόσωπο που έχει την κυριότητα ή άλλο εμπράγματο δικαίωμα σε αυτό. Η εσφαλμένη αναγραφή ή και η πλήρης παράλειψη του ονοματεπωνύμου του προσώπου τούτου στην απόφαση κήρυξης ή στο κτηματολογικό διάγραμμα ή στον κτηματολογικό πίνακα δεν επηρεάζει το κύρος της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης.

Άρθρο 6

Υποχρεώσεις νομέα ή κατόχου απαλλοτριωτέου ακινήτου

Ο νομέας ή ο κάτοχος του απαλλοτριωτέου ακινήτου υ-

ποχρεούται να επιτρέπει την εκτέλεση επ' αυτού των απαραίτητων προκαταρκτικών εργασιών για την καταμέτρησή του και τη σύνταξη του κτηματολογικού διαγράμματος και πίνακα.

Η εκτέλεση των εργασιών αυτών δεν πρέπει να παρακωλύει τη χρήση και την κάρπωση του απαλλοτριωτέου ακινήτου. Ο βαρυνόμενος με τη δαπάνη της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης υποχρεούται να αποκαθιστά κάθε βλάβη ή φθορά που προκαλείται από την εκτέλεση των εργασιών αυτών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΣΥΝΤΕΛΕΣΗ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΗΣ

Άρθρο 7

Τρόποι συντέλεσης αναγκαστικής απαλλοτρίωσης

1. Η αναγκαστική απαλλοτρίωση συντελείται με την καταβολή στον δικαστικώς αναγνωρισθέντα ή στον αληθινό δικαιούχο της αποζημίωσης που προσδιορίστηκε προσωρινά ή οριστικά κατά τον παρόντα νόμο ή με τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως γνωστοποίησης ότι η αποζημίωση κατατέθηκε στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων κατά το επόμενο άρθρο 8.

Εάν υπόχρεο για την καταβολή της αποζημίωσης είναι το Δημόσιο, η αναγκαστική απαλλοτρίωση συντελείται και με την έκδοση χρηματικού εντάλματος πληρωμής υπέρ του δικαστικώς αναγνωρισθέντος ή του αληθινού δικαιούχου.

Στην περίπτωση της παραγράφου 3 του άρθρου 23 η αναγκαστική απαλλοτρίωση συντελείται κατά τον οριζόμενο σε αυτήν τρόπο.

Εάν υπόχρεος για την καταβολή της αποζημίωσης είναι οργανισμός τοπικής αυτοδιοίκησης Α΄ ή Β΄ βαθμού, η αναγκαστική απαλλοτρίωση συντελείται και με τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως γνωστοποίησης του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων ότι, κατ' εντολή και για λογαριασμό του υπόχρεου, παρακατέθεσε το ίδιο την αποζημίωση, κατά τους όρους και τα αποτελέσματα που ορίζονται στο επόμενο άρθρο 8.

2. Όπου κατά τις κείμενες διατάξεις προβλέπεται αυτοαποζημίωση του καθ' ου η απαλλοτρίωση, εάν μετά τον επερχόμενο συμψηφισμό παραμένει υπόλοιπο προς καταβολή στον δικαιούχο της αποζημίωσης, η απαλλοτρίωση συντελείται με την καταβολή του υπολοίπου τούτου ή τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως γνωστοποίησης για την παρακατάθεση αυτού ή την έκδοση χρηματικού εντάλματος πληρωμής του.

Εάν μετά τον επερχόμενο συμψηφισμό δεν παραμένει υπόλοιπο προς καταβολή στον δικαιούχο της αποζημίωσης, η απαλλοτρίωση συντελείται με τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως γνωστοποίησης για την αυτοαποζημίωση, όπως αυτή προσδιορίζεται, κατά οποιονδήποτε τρόπο, με τη σχετική διοικητική πράξη που συντάσσεται τελικά.

3. Από την κατά τις προηγούμενες παραγράφους συντέλεση της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης ο υπέρ ού η απαλλοτρίωση αποκτά την κυριότητα ή άλλο εμπράγματο δικαίωμα επί του ακινήτου.

Άρθρο 8

Παρακατάθεση αποζημίωσης

1. Ο υπόχρεος για την πληρωμή της αποζημίωσης που προσδιορίστηκε δικαστικώς δύναται, σε κάθε περίπτωση, να την καταθέτει υπέρ του δικαιούχου στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων.

Εάν το απαλλοτριωμένο ακίνητο βαρύνεται με υποθήκη, κατάσχεση ή διεκδίκηση, η κατάθεση της αποζημίωσης στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων είναι υποχρεωτική.

2. Το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων αποδίδει στο δικαιούχο το ποσό που κατατέθηκε αφού προσκομισθεί σε αυτό τελεσίδικη αναγνωριστική απόφαση.

Εάν για μέρος του ποσού αυτού ορίστηκε εγγυοδοσία κατά το άρθρο 24 του παρόντος νόμου, τούτο αποδίδεται αφού προσκομισθούν τα δικαιολογητικά παροχής της εγγυοδοσίας αυτής ή απόφαση με την οποία η οριστική αποζημίωση προσδιορίζεται ίση με την προσωρινή ή μεγαλύτερη από αυτήν.

3. Κάθε διαφορά σχετική με την απόδοση από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων στο δικαιούχο του ποσού που κατατέθηκε λύεται οριστικά από το αρμόδιο δικαστήριο της παραγράφου 1 του άρθρου 19 του παρόντος νόμου με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων των άρθρων 686 και επόμενων του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

4. Με την καταβολή της αποζημίωσης στο δικαιούχο που αναγνωρίστηκε δικαστικώς, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων απαλλάσσεται από κάθε υποχρέωση και ευθύνη απέναντι σε οποιονδήποτε τρίτο διεκδικητή ή δικαιούχο. Ευθύνη απέναντι σε αυτούς έχει εκείνος που εισέπραξε την αποζημίωση.

5. Το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων δύναται, με δική του ευθύνη, να καταβάλει την αποζημίωση στο δικαιούχο και πριν από τη δικαστική αναγνώρισή του.

Άρθρο 9

Μεταγραφή - Συνέπειες συντέλεσης

1. Μετά τη συντέλεση της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης ο υπέρ ου αυτή υποχρεούται να ενεργήσει χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, για τη μεταγραφή της απόφασης κήρυξης αυτής, προσκομίζοντας τα στοιχεία που αποδεικνύουν τη συντέλεση της απαλλοτρίωσης, καθώς και αντίγραφο της απόφασης αναγνώρισης δικαιούχων, εφόσον η αναγνώριση έχει γίνει με την ίδια απόφαση με την οποία καθορίστηκε η αποζημίωση.

Η μεταγραφή μπορεί να γίνει με την επιμέλεια και κάθε άλλου ενδιαφερομένου.

2. Μετά τη συντέλεση της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης κάθε νομέας ή κάτοχος του ακινήτου που απαλλοτριώθηκε υποχρεούται να παραδώσει τούτο ελεύθερο στον υπέρ ου η απαλλοτρίωση μέσα σε δέκα ημέρες από έγγραφη πρόσκληση αυτού, στην οποία αναφέρεται συνοπτικά ο τρόπος της συντέλεσης.

3. Εάν ο νομέας ή ο κάτοχος δεν παραδώσει το ακίνητο τούτο ελεύθερο, διατάσσεται η παράδοση αυτού από το αρμόδιο δικαστήριο της παραγράφου 1 του άρθρου 19 του παρόντος νόμου με την ειδική διαδικασία που ορίζει το άρθρο αυτό.

Το δικαστήριο μπορεί να χορηγήσει προθεσμία για την παράδοση του ακινήτου μέχρι τριάντα ημέρες από τη δημοσίευση της απόφασης.

4. Μετά τη συντέλεση της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης κατά το άρθρο 7 του παρόντος νόμου, με βάση την τιμή που καθορίστηκε έπειτα από κλήτευση ή παράσταση των φερόμενων ως ιδιοκτητών στα κτηματολογικά στοιχεία, κάθε εμπράγματο δικαίωμα επί του ακινήτου οποιουδήποτε τρίτου, είτε αυτός έλαβε μέρος είτε όχι, ακόμη και αν δεν κλητεύτηκε στη δίκη για τον καθορισμό της αποζημίωσης, μετατρέπεται σε ενοχική αξίωση επί της αποζημίωσης που παρακατατέθηκε ή κατά εκείνου που εισέπραξε την αποζημίωση ή κατά του υπέρ ου εκδόθηκε το χρηματικό ένταλμα πληρωμής.

Όποιος δεν κλητεύτηκε ούτε έλαβε μέρος στη δίκη για τον καθορισμό της αποζημίωσης δικαιούται να ασκήσει με αίτηση την αξίωσή του για καθορισμό μεγαλύτερης οριστικής αποζημίωσης, κατά το άρθρο 21 του παρόντος νόμου, μέσα σε πέντε έτη από τη συντέλεση της απαλλοτρίωσης και, σε περίπτωση που αποδεδειγμένα έχει λάβει γνώση, μέσα σε έξι μήνες από τότε που αυτός έλαβε γνώση.

Άρθρο 10

Παραγραφή

1. Μετά τη συντέλεση της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης η αξίωση για την είσπραξη της αποζημίωσης, που προσδιορίστηκε προσωρινώς ή οριστικώς, παραγράφεται μετά δεκαετία από την κατάληψη του ακινήτου που απαλλοτριώθηκε.

Εάν ο προσδιορισμός της οριστικής αποζημίωσης γίνει μετά τη συντέλεση της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης και την κατάληψη του ακινήτου, η αξίωση για την είσπραξη της τυχόν διαφοράς μεταξύ οριστικής και προσωρινής αποζημίωσης παραγράφεται μετά δεκαετία από τη δημοσίευση της απόφασης που καθορίζει την οριστική τιμή.

2. Η παραγραφή διακόπτεται και με την ενέργεια πράξεων του δικαιούχου της αποζημίωσης που αποβλέπουν: α) στη δικαστική ή διοικητική αναγνώριση, β) στην είσπραξη μέρους ή του συνόλου της αποζημίωσης και γ) στον οριστικό προσδιορισμό της αποζημίωσης.

3. Το δικαίωμα για δικαστικό προσδιορισμό της αποζημίωσης δεν υπόκειται στην παραγραφή του παρόντος άρθρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΚΑΙ ΑΡΣΗ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΗΣ

Άρθρο 11

Ανάκληση και άρση μη συντελεσμένης αναγκαστικής απαλλοτρίωσης

1. Η αρχή που κήρυξε την αναγκαστική απαλλοτρίωση δύναται με απόφασή της να την ανακαλέσει, ολικώς ή μερικώς, πριν συντελεσθεί, τηρώντας τη διαδικασία που ορίζεται από το άρθρο 1 για την κήρυξη αυτής.

2. Η αναγκαστική απαλλοτρίωση ανακαλείται υποχρεωτικά με πράξη της αρχής η οποία την έχει κηρύξει, ύστερα από αίτηση κάθε ενδιαφερομένου που πιθανολογεί εμπράγματο δικαίωμα στο απαλλοτριωμένο ακίνητο, εάν μέσα σε τέσσερα έτη από την κήρυξή της δεν ασκηθεί αίτηση για το δικαστικό καθορισμό της αποζημίωσης ή δεν καθορισθεί αυτή εξωδίκως. Η αίτηση είναι απαράδεκτη εάν ασκηθεί μετά την πάροδο έτους από την παρέλευση της τετραετίας αυτής, σε κάθε δε περίπτωση μετά τη δημοσίευση της απόφασης καθορισμού της αποζημίωσης.

Η πράξη ανάκλησης της απαλλοτρίωσης εκδίδεται μέσα σε τέσσερις μήνες από την υποβολή της σχετικής αίτησης και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνή-σεως.

Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου δεν ισχύουν προκειμένου περί απαλλοτριώσεων προς εφαρμογή σχεδίων πόλεων, ανάπτυξη οικιστικών περιοχών και για αρχαιολογικούς σκοπούς.

3. Η αναγκαστική απαλλοτρίωση αίρεται αυτοδικαίως εάν δεν συντελεστεί μέσα σε ενάμισι έτος από τη δημοσίευση της απόφασης προσωρινού καθορισμού της αποζημίωσης και, σε περίπτωση απευθείας οριστικού καθορισμού αυτής, από τη δημοσίευση της σχετικής απόφασης.

Η αρμόδια για την κήρυξη της απαλλοτρίωσης αρχή υποχρεούται να εκδώσει μέσα σε τέσσερις μήνες από τη λήξη της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου βεβαιωτική πράξη για την επελθούσα αυτοδίκαιη άρση. Η πράξη αυτή δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

4. Εάν περάσουν άπρακτες οι κατά τις προηγούμενες παραγράφους 2 και 3 προθεσμίες ή εκδοθεί πράξη αρνητική, κάθε ενδιαφερόμενος δύναται να ζητήσει από το τριμελές διοικητικό πρωτοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται το απαλλοτριωμένο ακίνητο, την έκδοση δικαστικής απόφασης, με την οποία να ακυρώνεται η προσβληθείσα πράξη ή παράλειψη και να βεβαιώνεται η αυτοδίκαιη ή υποχρεωτικώς επελθούσα άρση της απαλλοτρίωσης. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζεται αναλόγως η διαδικασία που ορίζεται από τον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999), πλην του άρθρου 66 αυτού. Στη δίκη καλείται ο υπέρ ου η απαλλοτρίωση και το Δημόσιο. Η εκδιδόμενη απόφαση είναι ανέκκλητη.

5. Οι κατά τις προηγούμενες παραγράφους του παρόντος άρθρου εκδιδόμενες αποφάσεις και πράξεις υποβάλλονται με επιμέλεια κάθε ενδιαφερομένου στον αρμόδιο φύλακα μεταγραφών και καταχωρίζονται από αυτόν στις μερίδες του ακινήτου και του ιδιοκτήτη.

Η καταχώριση αυτή δεν υπόκειται σε τέλη χαρτοσήμου και δικαιώματα μεταγραφής.

6. Πριν περάσει ένα έτος από την ανάκληση ή την άρση της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης δεν επιτρέπεται, χωρίς συναίνεση του ιδιοκτήτη, κήρυξη νέας απαλλοτρίωσης του ίδιου ακινήτου για τον ίδιο σκοπό.

Εάν η ανάκληση ή άρση επαναληφθεί, η προθεσμία αυτή διπλασιάζεται.

Κατά τη διάρκεια της προθεσμίας των προηγούμενων εδαφίων, η Διοίκηση δεν κωλύεται να προχωρήσει στις κατά νόμο προκαταρκτικές ενέργειες για την κήρυξη της νέας απαλλοτρίωσης.

Οι κατά τα προηγούμενα εδάφια της παρούσας παραγράφου προθεσμίες για την κήρυξη νέας απαλλοτρίωσης δεν ισχύουν: α) προκειμένου περί απαλλοτριώσεων προς εφαρμογή σχεδίων πόλεων και ανάπτυξη οικιστικών περιοχών, β) προκειμένου περί απαλλοτριώσεων για ανέγερση νοσοκομείων και σχολικών κτιρίων, για ανοικοδόμηση οικισμών που έχουν πληγεί από θεομηνίες, καθώς και για στρατιωτικούς ή αρχαιολογικούς σκοπούς και γ) προκειμένου περί των λοιπών απαλλοτριώσεων υπέρ του Δημοσίου, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, Ο.Τ.Α. Α΄ και Β΄ βαθμού, οργανισμών κοινής ωφέλειας, κοινωφελών ιδρυμάτων και δημοσίων επιχειρήσεων, εάν η ανάκληση ή άρση της απαλλοτρίωσης αφορά τμήμα μόνο της έκτασης το οποίο δεν υπερβαίνει το 20% του συνολικού εμβαδού αυτής. Στις περιπτώσεις α΄ και β΄ του εδαφίου αυτού πρέπει να βεβαιώνεται στο προοίμιο της πράξης κήρυξης της νέας απαλλοτρίωσης η πρόβλεψη της απαιτούμενης γι΄ αυτήν δαπάνης.

Εάν η απόφαση κήρυξης της απαλλοτρίωσης ακυρωθεί δικαστικώς ή ανακληθεί διοικητικώς ως παράνομη, επιτρέπεται η κήρυξη απαλλοτρίωσης του ίδιου ακινήτου για τον ίδιο σκοπό, με τις νόμιμες προϋποθέσεις και διαδικασία, χωρίς την προθεσμία του πρώτου και δεύτερου εδαφίου της παρούσας παραγράφου.

Άρθρο 12

Ανάκληση συντελεσμένης αναγκαστικής απαλλοτρίωσης

1. Συντελεσμένη αναγκαστική απαλλοτρίωση που κηρύχθηκε υπέρ: α) του Δημοσίου, β) νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, γ) Ο.Τ.Α. Α΄ και Β΄ βαθμού, δ) επιχειρήσεων που ανήκουν στο Δημόσιο και σε νομικά πρόσωπα δημοσί-

ου δικαίου και ε) οργανισμών κοινής ωφέλειας δύναται να ανακληθεί ολικώς ή μερικώς εφόσον η αρμόδια υπηρεσία κρίνει ότι δεν είναι αναγκαία για την εκπλήρωση του αρχικού ή άλλου σκοπού που χαρακτηρίζεται από το νόμο ως δημόσιας ωφέλειας και αποδέχεται την ανάκληση ο καθ' ου η απαλλοτρίωση ιδιοκτήτης.

Το απαλλοτριωμένο ακίνητο δύναται να διατεθεί ελεύθερα, εάν ο καθ' ου η απαλλοτρίωση ιδιοκτήτης δηλώσει ότι δεν επιθυμεί την ανάκληση ή δεν απαντήσει μέσα σε τρεις μήνες από τη λήψη σχετικής πρόσκλησης.

Εάν το απαλλοτριωμένο ακίνητο χρησιμοποιήθηκε πραγματικά για το σκοπό που απαλλοτριώθηκε και μεταγενεστέρως μόνον έπαψε για οποιονδήποτε λόγο να χρησιμοποιείται, τότε θεωρείται ότι εκπληρώθηκε ο σκοπός της απαλλοτρίωσης και δεν είναι δυνατή η ανάκληση αυτής. Στην περίπτωση αυτή το ακίνητο δύναται να διατεθεί ελεύθερα.

2. Συντελεσμένη απαλλοτρίωση που κηρύχθηκε υπέρ ιδιωτών ή νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, με εξαίρεση όσων υπάγονται στην προηγούμενη παράγραφο, ανακαλείται υποχρεωτικώς, ύστερα από αίτηση του καθ' ου η απαλλοτρίωση ιδιοκτήτη, η οποία υποβάλλεται μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία ενός έτους από την παρέλευση πενταετίας από τη συντέλεση της απαλλοτρίωσης, εφόσον μέσα στην πενταετή αυτή προθεσμία το απαλλοτριωμένο δεν χρησιμοποιήθηκε για την εκπλήρωση του σκοπού της απαλλοτρίωσης ή δεν έχει εκτελεσθεί προς τούτο μέρος των απαιτούμενων εργασιών το οποίο υπερβαίνει, κατ' αξίαν, το ένα τρίτο. Το ποσοστό αυτό υπολογίζεται με βάση τις μελέτες που έχουν υποβληθεί και έχουν εγκριθεί. Η παράγραφος 4 του προηγούμενου άρθρου εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτή.

Η απαλλοτρίωση δύναται να ανακληθεί και πριν παρέλθει πενταετία, εάν η αρμόδια υπηρεσία διαπιστώσει ότι η πραγματοποίηση του σκοπού κατέστη ανέφικτη και ο καθ' ου η απαλλοτρίωση ιδιοκτήτης δηλώσει ότι επιθυμεί την ανάκληση. Εάν ο ιδιοκτήτης αυτός δηλώσει ότι δεν επιθυμεί την ανάκληση, ή δεν απαντήσει μέσα σε τρεις μήνες από τη λήψη της σχετικής πρόσκλησης, δεν δύναται μεταγενεστέρως να ασκήσει το δικαίωμα για ανάκληση, εάν το απαλλοτριωμένο ακίνητο δεν χρησιμοποιηθεί μέσα στην πενταετή προθεσμία.

Η ανάκληση δύναται να γίνει οποτεδήποτε, εφόσον συναινούν ο υπέρ και ο καθ' ου η απαλλοτρίωση.

3. Η κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου ολική ή μερική ανάκληση της απαλλοτρίωσης γίνεται, με απόφαση της αρχής η οποία την έχει κηρύξει και με τη διαδικασία που ορίζεται από το άρθρο 1, ύστερα από επιστροφή στον βαρυνόμενο με τη δαπάνη της απαλλοτρίωσης της αποζημίωσης που καταβλήθηκε, αναπροσαρμοσμένης κατά τα κατωτέρω οριζόμενα.

Ο καθορισμός της επιστρεπτέας αποζημίωσης γίνεται: α) με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, εάν η απαλλοτρίωση έχει κηρυχθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο ή για την κήρυξή της έχει συμπράξει ο Υπουργός Οικονομικών και β) με απόφαση της αρχής που κήρυξε την απαλλοτρίωση σε κάθε άλλη περίπτωση.

Η αναπροσαρμογή της επιστρεπτέας αποζημίωσης ενεργείται με βάση το δείκτη τιμών καταναλωτή, που καταρτίζεται από την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, και εξευρίσκεται δια πολλαπλασιασμού της αποζημίωσης που εισπράχθηκε από τον καθ' ου η απαλλοτρίωση επί το λόγο (Τ2/Τ1) του δείκτη τιμών καταναλωτή του χρόνου της έκδοσης της απόφασης καθορισμού της επιστρεπτέας αποζημίωσης (Τ2) και του χρόνου είσπραξης της αποζημίωσης από το δικαιούχο (Τ1).

Εάν ο καθ' ου η απαλλοτρίωση δεν έχει εισπράξει την αποζημίωση που έχει παρακατατεθεί, ως επιστρεπτέο από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ποσό καθορίζεται μόνο το ποσό της αποζημίωσης που έχει παρακατατεθεί, χωρίς αναπροσαρμογή.

Επίσης, εάν ο καθ' ου η απαλλοτρίωση δεν έχει εισπράξει την αποζημίωση για την οποία έχει εκδοθεί χρηματικό ένταλμα πληρωμής κατά το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 7, ως επιστρεπτέο ποσό καθορίζεται μόνο το ποσό της αποζημίωσης του οποίου έχει ενταλθεί η πληρωμή, χωρίς αναπροσαρμογή.

4. Η αποζημίωση επιστρέφεται εφάπαξ μέσα σε έξι μήνες από την επίδοση στον καθ' ου η απαλλοτρίωση ιδιοκτήτη της κατά την προηγούμενη παράγραφο απόφασης.

Εάν η συνολική κατά ακίνητο επιστρεπτέα αποζημίωση υπερβαίνει τα 2.000.000 δραχμές, δύναται, ύστερα από αίτηση του υποχρέου, να επιστραφεί σε τέσσερις ισόποσες εξαμηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέσα σε έξι μήνες από την επίδοση στον υπόχρεο της απόφασης καθορισμού της επιστρεπτέας αποζημίωσης.

Εάν παρέλθουν άπρακτες οι κατά τα προηγούμενα εδάφια προθεσμίες, η αρμόδια για τον καθορισμό της επιστρεπτέας αποζημίωσης αρχή δύναται να εκδώσει, ύστερα από αίτηση του υποχρέου, νέα απόφαση με νέα αναπροσαρμογή ή να κηρύξει, με απόφασή της, ματαιωθείσα την ανάκληση της απαλλοτρίωσης. Με την απόφαση που κηρύσσεται η ματαίωση διατάσσεται και η απόδοση των ποσών που τυχόν έχουν επιστραφεί ως αχρεωστήτως καταβληθέντων.

5. Η απόφαση ανάκλησης της απαλλοτρίωσης μεταγράφεται, με επιμέλεια κάθε ενδιαφερομένου, στα βιβλία μεταγραφών. Χωρίς μεταγραφή της απόφασης αυτής δεν ανακτάται η κυριότητα ή άλλο εμπράγματο δικαίωμα από τον καθ' ου η απαλλοτρίωση ιδιοκτήτη, ούτε αποσβέννυται το εμπράγματο δικαίωμα που τυχόν έχει συσταθεί με την απαλλοτρίωση επί του ακινήτου.

Για τη μεταγραφή της απόφασης ανάκλησης της απαλλοτρίωσης δεν απαιτείται καταβολή οποιωνδήποτε τελών, φόρων ή δικαιωμάτων υπέρ Δημοσίου ή τρίτων.

6. Εάν, μέχρι να ανακληθεί η συντελεσμένη απαλλοτρίωση, έγιναν στο απαλλοτριωμένο ακίνητο μεταβολές από τις οποίες γεννώνται απαιτήσεις του υπέρ ου ή του καθ' ου η απαλλοτρίωση, οι σχετικές διαφορές υπάγονται στην αρμοδιότητα του εφετείου στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται η απαλλοτριούμενη έκταση ή το μεγαλύτερο μέρος αυτής και δικάζονται κατά την ειδική διαδικασία του άρθρου 19.

Η απόφαση του εφετείου υπόκειται σε αναίρεση κατά τα οριζόμενα από το άρθρο 22.

7. Οι διατάξεις της παραγράφου 6 του προηγούμενου άρθρου εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση ανάκλησης της απαλλοτρίωσης κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ

Άρθρο 13

Υπολογισμός της αξίας απαλλοτριωμένου ακινήτου

1. Η αποζημίωση πρέπει να είναι πλήρης και να ανταποκρίνεται στην αξία του απαλλοτριωμένου ακινήτου κατά το χρόνο της συζήτησης ενώπιον του δικαστηρίου για τον προσωρινό προσδιορισμό της αποζημίωσης ή, σε περίπτωση απευθείας αίτησης για οριστικό προσδιορισμό, κατά το χρόνο της συζήτησης για τον προσδιορισμό αυτόν.

Ως κριτήριο για την εκτίμηση της αξίας του απαλλοτριω-

μένου λαμβάνεται υπόψη και η αξία που έχουν κατά τον κρίσιμο χρόνο παρακείμενα και ομοειδή ακίνητα, καθώς και η πρόσοδος του απαλλοτριωμένου.

2. Ενδεχόμενη μεταβολή της αξίας του απαλλοτριωμένου μετά τη δημοσίευση της πράξης της απαλλοτρίωσης και μόνο εξαιτίας της δεν λαμβάνεται υπόψη. Επίσης δεν υπολογίζεται ανατίμηση προερχόμενη από ενέργειες του ιδιοκτήτη στο απαλλοτριούμενο, που έγιναν μετά την οριζόμενη από το άρθρο 3 ανακοίνωση της απαλλοτρίωσης και μόνο εξαιτίας αυτής.

3. Ο καθ' ου η απαλλοτρίωση δεν υπόκειται σε κανένα φόρο, κράτηση ή τέλος για την αποζημίωση που εισπράττει.

4. Εάν απαλλοτριωθεί τμήμα ακινήτου με αποτέλεσμα η αξία του τμήματος που απομένει στον ιδιοκτήτη να μειωθεί ή το τμήμα αυτό να γίνει άχρηστο για τη χρήση που προορίζεται, με την απόφαση προσδιορισμού της αποζημίωσης για το απαλλοτριούμενο τμήμα προσδιορίζεται και ιδιαίτερη αποζημίωση για το τμήμα που απομένει στον ιδιοκτήτη, η οποία καταβάλλεται μαζί με την αποζημίωση για το απαλλοτριούμενο.

Άρθρο 14

Διάδικοι

1. Κατά την έννοια του παρόντος νόμου, ενδιαφερόμενοι, οι οποίοι δύνανται να ζητήσουν δικαστικώς τον προσωρινό ή οριστικό προσδιορισμό της αποζημίωσης, είναι: α) ο υπόχρεος να καταβάλλει την αποζημίωση, β) ο υπέρ ου κηρύχθηκε η αναγκαστική απαλλοτρίωση και γ) όποιος αξιώνει κυριότητα ή άλλο εμπράγματο δικαίωμα στο απαλλοτριούμενο.

2. Ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας έχει τη γενική επιμέλεια για την επίσπευση από όλα τα αρμόδια διοικητικά όργανα της περιφέρειάς του της διαδικασίας του καθορισμού της αποζημίωσης και της αναγνώρισης των δικαιούχων, καθώς και της συντέλεσης της απαλλοτρίωσης.

3. Στις περιπτώσεις αναγκαστικών απαλλοτριώσεων υπέρ του Δημοσίου, ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας εκπροσωπεί τούτο δικαστικώς και αναθέτει σε πληρεξούσιο του Δημοσίου την υπεράσπιση των συμφερόντων αυτού, κοινοποιώντας ταυτόχρονα την εντολή στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους.

Ειδικώς οι αποφάσεις περί προσωρινού ή οριστικού προσδιορισμού της αποζημίωσης κοινοποιούνται και στον Υπουργό Οικονομικών, από την κοινοποίηση δε αυτή αρχίζουν οι δικονομικές προθεσμίες.

4. Εάν η αναγκαστική απαλλοτρίωση κηρύχθηκε υπέρ του Δημοσίου, ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας υποχρεούται να προβαίνει στις οριζόμενες από τα επόμενα άρθρα ενέργειες και να καταθέτει αίτηση στο αρμόδιο δικαστήριο για τον προσωρινό ή οριστικό προσδιορισμό της αποζημίωσης.

5. Ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας γνωστοποιεί στο Υπουργείο Οικονομικών και στο αρμόδιο από το σκοπό της απαλλοτρίωσης Υπουργείο όλες τις ενέργειές του για κάθε αναγκαστική απαλλοτρίωση.

6. Για κάθε απαλλοτρίωση διατηρείται στην αρχή που την κήρυξε ιδιαίτερος φάκελος, στον οποίο καταχωρίζονται όλα τα σχετικά με την απαλλοτρίωση στοιχεία. Προκειμένου για απαλλοτριώσεις που κηρύσσονται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, ο φάκελος τηρείται στην οικεία Κτηματική Υπηρεσία. Στις λοιπές περιπτώσεις ο φάκελος τηρείται στη Διεύθυνση Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών. Καθένας που αποδεικνύει έννομο συμφέρον δικαιούται να λάβει γνώση του φακέλου και να ζητήσει αντίγραφα των στοιχείων αυτών. Τα αντίγραφα χορηγούνται με δαπάνη του αιτούντος.

Άρθρο 15

Εκτίμηση αξίας απαλλοτριωμένου ακινήτου

1. Μετά την κήρυξη της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης επιτροπή προβαίνει στην εκτίμηση της αξίας του απαλλοτριωμένου και του ύψους της τυχόν οφειλόμενης κατά την παράγραφο 4 του άρθρου 13 ιδιαίτερης αποζημίωσης.

Η επιτροπή αποτελείται από τον Προϊστάμενο της Κτηματικής Υπηρεσίας του νομού στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται το απαλλοτριούμενο ή το μεγαλύτερο τμήμα αυτού, ως πρόεδρο, έναν υπάλληλο της οικείας Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας οριζόμενο από τον Προϊστάμενο της Υπηρεσίας και έναν εμπειρογνώμονα, οριζόμενο, με αναπληρωτή, κατά την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

Τα μέλη της επιτροπής που είναι υπάλληλοι αναπληρώνονται σε περίπτωση έλλειψης, απουσίας ή κωλύματος από τους νόμιμους ή οριζόμενους αναπληρωτές τους.

Ως γραμματέας της επιτροπής με τον αναπληρωτή του ορίζεται με πράξη του προέδρου αυτής υπάλληλος της Κτηματικής Υπηρεσίας.

2. Η κατά την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου επιτροπή επιλαμβάνεται του έργου της οίκοθεν ή ύστερα από αίτηση κάθε ενδιαφερομένου, η οποία υποβάλλεται στον Πρόεδρο αυτής. Προκειμένου ειδικώς για τον προσδιορισμό της κατά την παράγραφο 4 του άρθρου 13 αποζημίωσης, η επιτροπή επιλαμβάνεται μόνον ύστερα από αίτηση του ιδιοκτήτη.

Μέσα σε πέντε ημέρες από τη λήψη της αίτησης αυτής ο Πρόεδρος της επιτροπής οφείλει να ζητήσει από το κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 19 δικαστήριο να ορίσει έναν εμπειρογνώμονα με έναν αναπληρωτή.

Ο ορισμός του εμπειρογνώμονα και του αναπληρωτή του γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 372 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας με απλή πράξη, της οποίας αντίγραφο αποστέλλεται στον Πρόεδρο της επιτροπής.

Ορισμός του εμπειρογνώμονα και του αναπληρωτή του δύναται να γίνει και πριν από την κατά το άρθρο 1 δημοσίευση της απόφασης κήρυξης της απαλλοτρίωσης, αλλά πάντως μετά την κατά το άρθρο 3 ανακοίνωση.

3. Η επιτροπή συγκαλείται από τον Πρόεδρο αυτής και, μετά από αυτοψία και έλεγχο των στοιχείων που υποβλήθηκαν σε αυτόν, καταρτίζει, μέσα σε τριάντα ημέρες από τη λήψη της πράξης ορισμού του εμπειρογνώμονα, έκθεση στην οποία περιγράφεται λεπτομερώς η κατάσταση του απαλλοτριωμένου και των συστατικών του, καθώς και οι τυχόν ιδιαίτερες συνθήκες αυτού και εκτιμάται αιτιολογημένα και αναλυτικά η αξία του κατά τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 13, καθώς και το ύψος της τυχόν οφειλόμενης κατά την παράγραφο 4 του ίδιου άρθρου ιδιαίτερης αποζημίωσης.

Εάν προκύψει διαφωνία για την αξία του απαλλοτριωμένου, καταχωρίζονται στην έκθεση όλες οι γνώμες που διατυπώθηκαν.

Η έκθεση υποβάλλεται στη συνέχεια, κατά τα άρθρα 17 και επόμενα, στο αρμόδιο δικαστήριο ως στοιχείο της προδικασίας της δίκης για τον προσδιορισμό της αποζημίωσης και συνεκτιμάται ως συμβουλευτική γνωμοδότηση.

4. Εάν η κατά την προηγούμενη παράγραφο έκθεση δεν συντάχθηκε, για οποιονδήποτε λόγο, μέσα σε σαράντα τουλάχιστον ημέρες από την υποβολή της αίτησης για τη διενέργεια της εκτίμησης, ο Πρόεδρος της επιτροπής υποχρεούται να χορηγεί σχετική βεβαίωση σε κάθε ενδιαφερόμενο.

5. Τα μέσα για τη μετάβαση της επιτροπής στο απαλλοτριούμενο τα διαθέτει ο υπόχρεος προς αποζημίωση.

Στα μέλη της επιτροπής και το γραμματέα αυτής, καταβάλλεται αμοιβή κατά τις κείμενες διατάξεις, η οποία βαρύνει τον υπόχρεο προς αποζημίωση.

6. Η κατά τις προηγούμενες παραγράφους εκτίμηση παραλείπεται για τα ακίνητα που εμπίπτουν στο κατά τις ισχύουσες διατάξεις σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας τους.

Άρθρο 16

Διόρθωση κτηματολογικών στοιχείων

1. Ο προσδιορισμός της αποζημιώσεως, κατά τα άρθρα 18 και επόμενα και η αναγνώριση των δικαιούχων, κατά τα άρθρα 26 και επόμενα, χωρούν με βάση τα κατά το άρθρο 3 παράγραφος 1 κτηματολογικό διάγραμμα και κτηματολογικό πίνακα.

2. Σε περίπτωση που ο εικαζόμενος ιδιοκτήτης ή κάθε ενδιαφερόμενος θεωρεί ότι το διάγραμμα και ο πίνακας είναι εσφαλμένα, μπορούν με αίτησή τους να ζητήσουν τη διόρθωση ή συμπλήρωση. Το ίδιο δικαίωμα έχει ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας, η οικεία Κτηματική Υπηρεσία, ο υπέρ ου κηρύχθηκε η αναγκαστική απαλλοτρίωση και ο υπόχρεος να καταβάλλει την αποζημίωση.

3. Η αίτηση αυτή μπορεί να υποβάλλεται από την επομένη της κήρυξης της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης. Η αίτηση δεν μπορεί να υποβληθεί από τον καθ' ου η αναγκαστική απαλλοτρίωση μετά την πάροδο της κατά το άρθρο 9 παράγραφος 2 προθεσμίας, η οποία για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου γίνεται μηνιαία. Προκειμένου για τα πρόσωπα του δεύτερου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου, η αίτηση μπορεί να υποβάλλεται μέχρι την προηγουμένη της συζήτησης της αίτησης για τον προσωρινό ή οριστικό προσδιορισμό της αποζημίωσης.

4. Η αίτηση υποβάλλεται στην αρχή που κήρυξε την αναγκαστική απαλλοτρίωση και εξετάζεται χωρίς καθυστέρηση από την αρχή που συνέταξε ή κύρωσε το διάγραμμα και τον πίνακα. Αν η αίτηση γίνει δεκτή, η αρχή που κήρυξε την αναγκαστική απαλλοτρίωση προβαίνει στην αντίστοιχη διόρθωση ή συμπλήρωση.

5. Εάν περιέλθουν στο Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας νεότερο κτηματολογικό διάγραμμα και πίνακας, που έχουν συνταχθεί ύστερα από πρόσκληση των εικαζομένων ιδιοκτητών να παραδώσουν τους τίτλους ιδιοκτησίας, μέχρι την προηγούμενη της συζήτησης της αίτησης για τον προσωρινό ή οριστικό προσδιορισμό της αποζημίωσης, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων. Η πρόσκληση γίνεται με επιμέλεια της αρμόδιας υπηρεσίας.

Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων δεν εφαρμόζονται επίσης αν η διαδικασία πρόσκλησης των ιδιοκτητών έχει προηγηθεί της διαδικασίας σύνταξης των κατά τις περιπτώσεις α΄ και β΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 3 στοιχείων.

6. Αντίγραφα των κατά τις προηγούμενες παραγράφους 4 και 5 στοιχείων, που διορθώνουν το αρχικό κτηματολογικό διάγραμμα και πίνακα, διαβιβάζονται από την αρχή που τα εκδίδει στον αρμόδιο φύλακα μεταγραφών για να ενεργήσει τα νόμιμα.

7. Η υποβολή της κατά την παράγραφο 2 αίτησης δεν αναστέλλει την πρόοδο της διαδικασίας καθορισμού της αποζημίωσης και συντέλεσης της απαλλοτρίωσης. Η παράγραφος 4 του άρθρου 9 εφαρμόζεται αναλόγως και στην προκειμένη περίπτωση.

8. Κάθε αμφισβήτηση για την ακρίβεια ή την πληρότητα των στοιχείων του κτηματολογικού διαγράμματος και πίνακα λύεται κατά τη δίκη για την αναγνώριση των δικαιούχων, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, η οποία δύναται να ασκηθεί και προφορικά καταχωριζόμενη στα πρακτικά.

Άρθρο 17

Προδικασία

1. Η απόφαση κήρυξης της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης σημειώνεται από τον αρμόδιο φύλακα μεταγραφών στις μερίδες του απαλλοτριωμένου ακινήτου και του ιδιοκτήτη αυτού. Η σημείωση αυτή γίνεται με βάση το διαβιβαζόμενο στο φύλακα μεταγραφών, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 1, αντίγραφο της απαλλοτριωτικής απόφασης με το οικείο κτηματολογικό διάγραμμα και πίνακα, μέσα σε δέκα ημέρες από τη λήψη τους. Μέσα στην ίδια προθεσμία σημειώνονται και τα διαβιβαζόμενα κατά την παράγραφο 6 του προηγούμενου άρθρου στοιχεία.

Στην ίδια προθεσμία ο φύλακας μεταγραφών υποχρεούται να χορηγεί ατελώς στους ενδιαφερόμενους πιστοποιητικά ιδιοκτησίας, βαρών και κατασχέσεων στο απαλλοτριούμενο, καθώς και πιστοποιητικό για τις τυχόν εγγραφές στο βιβλίο διεκδικήσεων.

2. Στην περίπτωση που ο φύλακας μεταγραφών, αν και διαβιβάστηκαν τα κατά την προηγούμενη παράγραφο δικαιολογητικά, δεν μπορεί μέσα σε δέκα ημέρες από τη λήψη τους να ανεύρει τις οικείες μερίδες, υποχρεούται να χορηγεί σχετική βεβαίωση σε κάθε ενδιαφερόμενο.

3. Η συζήτηση της αίτησης για τον προσωρινό ή οριστικό προσδιορισμό της αποζημίωσης είναι απαράδεκτη εάν δεν προσαχθούν: α) τα κατά την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου πιστοποιητικά ή η κατά την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου βεβαίωση και β) η κατά την παράγραφο 3 του άρθρου 15 έκθεση ή η κατά την παράγραφο 4 του ίδιου άρθρου βεβαίωση.

4. Προκειμένου περί απαλλοτριώσεων προς εφαρμογή σχεδίων πόλεων, είναι απαράδεκτη η συζήτηση της αίτησης για τον προσδιορισμό της αποζημίωσης εάν δεν προσαχθούν: α) τα κατά την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου πιστοποιητικά ή η κατά την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου βεβαίωση, β) η κατά την παράγραφο 3 του άρθρου 15 έκθεση ή η κατά την παράγραφο 4 του ίδιου άρθρου βεβαίωση, γ) η πράξη αναλογισμού ή πράξη εφαρμογής.

Άρθρο 18

Διαδικασία προσδιορισμού αποζημίωσης

1. Η αποζημίωση του απαλλοτριωμένου, καθώς και η τυχόν κατά τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 13 ιδιαίτερη αποζημίωση, προσδιορίζεται κατά την ειδική διαδικασία του παρόντος άρθρου και των αμέσως επομένων 19 έως 20.

Τα άρθρα 1 έως 590 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας εφαρμόζονται και στην ειδική αυτή διαδικασία, εκτός αν αντιβαίνουν στις διατάξεις του παρόντος νόμου.

2. Η διαδικασία προσδιορισμού της αποζημίωσης διεξάγεται ατελώς. Δικόγραφα, εκθέσεις, δικαστικές αποφάσεις και αντίγραφα αυτών χορηγούμενα στους διαδίκους, καθώς και σχετικές με τη διαδικασία επιδόσεις, κλήσεις, αιτήσεις και βεβαιώσεις ή πιστοποιητικά συντάσσονται ατελώς.

3. Οι διάδικοι παρίστανται με πληρεξούσιο δικηγόρο, στον οποίο η πληρεξουσιότητα δύναται να δοθεί και προφορικώς επ' ακροατηρίου ή με έγγραφο που φέρει βεβαίωση δημόσιας αρχής ή αρχής Ο.Τ.Α. Α΄ και Β΄ βαθμού για τη γνησιότητα της υπογραφής του δηλούντος.

4. Η δικαστική δαπάνη βαρύνει τον υπόχρεο προς αποζημίωση και επιδικάζεται από το δικαστήριο με την ίδια απόφαση εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά από τον παρόντα νόμο.

Η εκκαθάριση της δικαστικής δαπάνης γίνεται σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά.

Προκειμένου περί απαλλοτριώσεων δεν εφαρμόζεται το άρθρο 22 του ν.3693/1957.

Η απόφαση του μονομελούς πρωτοδικείου, με την οποία καθορίζεται η προσωρινή τιμή μονάδας, αποτελεί ως προς τη δικαστική δαπάνη εκτελεστό τίτλο σε βάρος του υποχρέου προς αποζημίωση, εάν και οι δύο διάδικοι αποδέχθηκαν την απόφαση αυτή ή πέρασε άπρακτη η προθεσμία της παραγράφου 2 του άρθρου 20.

Σε περίπτωση εμπρόθεσμης αίτησης, το εφετείο αποφαίνεται ενιαίως τόσο για τη δικαστική δαπάνη της ενώπιον αυτού διαδικασίας όσο και για τη δικαστική δαπάνη του προσωρινού προσδιορισμού της αποζημίωσης.

5. Διακοπή της δίκης δεν επιτρέπεται, μη εφαρμοζομένων των άρθρων 286 έως 292 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

6. Αίτημα για τον προσδιορισμό της κατά την παράγραφο 4 του άρθρου 13 ιδιαίτερης αποζημίωσης είναι απαράδεκτο αν ο ιδιοκτήτης δεν έχει υποβάλλει την κατά το άρθρο 15 παράγραφος 2 αίτηση.

Άρθρο 19

Προσωρινός προσδιορισμός αποζημίωσης

1. Αρμόδιο να προσδιορίσει προσωρινώς την αποζημίωση είναι το μονομελές πρωτοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται η απαλλοτριούμενη έκταση ή το μεγαλύτερο μέρος αυτής.

2. Το μονομελές πρωτοδικείο αποφαίνεται ύστερα από αίτηση κάθε ενδιαφερομένου, που κατατίθεται στο γραμματέα του.

3. Ο αρμόδιος δικαστής προσδιορίζει δικάσιμο προς συζήτηση της αίτησης σε χρόνο όχι βραχύτερο από είκοσι ημέρες ούτε μακρότερο από σαράντα ημέρες από την κατάθεσή της και συγχρόνως διατάσσει να γίνει, με επιμέλεια του αιτούντος και δέκα ημέρες πριν από τη δικάσιμο, επίδοση, σε όσους φέρονται ως ιδιοκτήτες στον κτηματολογικό πίνακα και γενικά σε κάθε ενδιαφερόμενο, αντιγράφου της αίτησης αυτής μαζί με την πράξη προσδιορισμού της δικασίμου και την κλήση εμφάνισης σε αυτήν. Εάν εκείνος προς τον οποίο γίνεται η επίδοση είναι κάτοικος αλλοδαπής ή άγνωστης διαμονής η προθεσμία για την επίδοση είναι πενήντα ημέρες πριν από τη δικάσιμο, παρατεινομένου αναλόγως του χρόνου προσδιορισμού της δικασίμου.

Προκειμένου περί απαλλοτριώσεων προς εφαρμογή σχεδίων πόλεων και ανάπτυξη οικιστικών περιοχών ο δικαστής προσδιορίζει δικάσιμο σε χρόνο όχι βραχύτερο από εξήντα ημέρες ούτε μακρότερο από ογδόντα ημέρες από την κατάθεση της αίτησης.

4. Όταν εκείνοι που φέρονται ως ιδιοκτήτες στον κτηματολογικό πίνακα υπερβαίνουν τους εκατό (100), η κλήτευσή τους γίνεται κατά τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο.

Επιπλέον η αίτηση, μαζί με την πράξη προσδιορισμού της δικασίμου, τοιχοκολλάται, δεκαπέντε τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από τη δικάσιμο, στο κατάστημα του δικαστηρίου στο οποίο απευθύνεται και στο κατάστημα του δήμου ή της κοινότητας, στην περιφέρεια των οποίων βρίσκονται τα απαλλοτριούμενα. Η τοιχοκόλληση πιστοποιείται με έκθεση που συντάσσεται από το γραμματέα του δικαστηρίου και το γραμματέα του δήμου ή της κοινότητας, αντιστοίχως.

Η ειδοποίηση, στην οποία μνημονεύονται το δικαστήριο στο οποίο απευθύνεται η αίτηση, η τοιχοκόλληση αυτής, η δικάσιμος, περίληψη του αιτήματος και περίληψη της απαλλοτριωτικής πράξης, δημοσιεύεται σε τρεις ημερήσιες εφημερίδες που εκδίδονται στην Αθήνα ή σε δύο που εκδίδονται στην Αθήνα και σε μία που εκδίδεται στη Θεσσαλονίκη, όταν η απαλλοτριούμενη έκταση ή το μεγαλύτερο τμήμα αυτής βρίσκεται στα όρια αρμοδιότητας του Υπουργείου Βόρειας Ελλάδας, καθώς και σε μια εφημερίδα που εκδίδεται στην πρωτεύουσα του νομού στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται η απαλλοτριούμενη έκταση ή το μεγαλύτερο μέρος αυτής.

Εάν έχει τηρηθεί η διαδικασία των δύο προηγούμενων εδαφίων, η παράλειψη ή πλημμέλειες της κατά το πρώτο εδάφιο κλήτευσης δεν εμποδίζει την πρόοδο της δίκης, με την επιφύλαξη των οριζομένων στην παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου.

5. Κάθε ενδιαφερόμενος δικαιούται να παρέμβει με δήλωσή του κατά τη συζήτηση της αίτησης σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας, χωρίς καμία προδικασία.

Η δήλωση καταχωρίζεται στα πρακτικά και περιέχει το όνομα, το επώνυμο, το πατρώνυμο και την κατοικία του παρεμβαίνοντος ή, προκειμένου περί νομικού προσώπου, την επωνυμία και την έδρα αυτού. Η δήλωση περιέχει επίσης και τον αριθμό του κτηματολογικού πίνακα του ακινήτου στο οποίο προβάλλει δικαιώματα ο ενδιαφερόμενος.

6. Αναβολή της συζήτησης της αίτησης επιτρέπεται μόνο μια φορά για σοβαρό λόγο και ιδιαίτερα εάν πιθανολογείται ότι κάποιος από τους ενδιαφερομένους δεν κλήθηκε ούτε παρενέβη στη δίκη. Το δικαστήριο ορίζει τη νέα δικάσιμο μέσα στις δεκαπέντε επόμενες ημέρες και διατάσσει την χωρίς κλήση εμφάνιση σε αυτήν των παριστάμενων διαδίκων, καθώς και εκείνων που έχουν ήδη κληθεί. Επίσης διατάσσει εφόσον το κρίνει αναγκαίο την επίδοση, με επιμέλεια του αιτούντος, πέντε ημέρες πριν από τη νέα δικάσιμο, στον ενδιαφερόμενο που τυχόν δεν έχει ειδικώς κληθεί, αντιγράφου της αίτησης μαζί με κλήση προς εμφάνιση, με την ποινή του απαραδέκτου της συζήτησης ως προς αυτόν και της καταδίκης του αιτούντος στη δικαστική δαπάνη. Εάν εκείνος προς τον οποίο γίνεται η επίδοση είναι κάτοικος αλλοδαπής ή άγνωστης διαμονής, η προθεσμία προς εμφάνιση στη νέα δικάσιμο είναι τριάντα ημέρες πριν από αυτήν, παρατεινομένου αναλόγως του χρόνου προσδιορισμού της συζήτησης μετά την αναβολή.

7. Η συζήτηση στο ακροατήριο πρέπει να τερματίζεται σε μια δικάσιμο.

Απόφαση για απόδειξη δεν εκδίδεται.

Οι διάδικοι μέχρι να τελειώσει η συζήτηση στο ακροατήριο υποχρεούνται να προσάγουν όλα τα αποδεικτικά τους μέσα.

Το δικαστήριο υποχρεούται να ερευνά την αίτηση στην ουσία και όταν απουσιάζει κάποιος από τους διαδίκους.

8. Κατά τη συζήτηση της αίτησης οι διάδικοι αναπτύσσουν τους ισχυρισμούς τους προφορικά.

Ο γραμματέας υποχρεούται να καταχωρίσει στα πρακτικά τους ουσιώδεις ισχυρισμούς των διαδίκων και τις καταθέσεις των μαρτύρων και να μνημονεύσει τα έγγραφα που προσήχθησαν από τους διαδίκους.

Οι διάδικοι δύνανται να καταθέσουν υπόμνημα, στο οποίο να αναπτύσσουν τους ισχυρισμούς που πρόβαλαν, μέσα σε δύο ημέρες από τη συζήτηση και να αντικρούσουν τους ισχυρισμούς του αντιδίκου τους μέσα στην επόμενη ημέρα.

9. Το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη του και αποδεικτικά μέσα που δεν πληρούν τους όρους του νόμου.

Ένορκες βεβαιώσεις δεν λαμβάνονται υπόψη.

Πραγματογνωμοσύνη δεν επιτρέπεται να διαταχθεί.

Εάν υπάρχει ανάγκη αυτοψίας, διεξάγεται μέσα σε πέντε ημέρες από τη συζήτηση. Προς τούτο το δικαστήριο ανακοινώνει στους διαδίκους, κατά τη συζήτηση, την ημέρα και την ώρα της αυτοψίας. Η ανακοίνωση καταχωρίζεται στα

πρακτικά και επέχει θέση κλήτευσης όλων των διαδίκων. Το πόρισμα της αυτοψίας καταχωρίζεται στα πρακτικά.

10. Το δικαστήριο εκτιμά ελευθέρως τα αποδεικτικά μέσα που προσήχθησαν από τους διαδίκους και οφείλει να εκδώσει απόφαση μέσα σε τριάντα ημέρες από τη συζήτηση. Κατά της απόφασης αυτής δεν επιτρέπονται ένδικα μέσα.

Άρθρο 20

Οριστικός προσδιορισμός αποζημίωσης

1. Αρμόδιο να προσδιορίσει οριστικά την αποζημίωση είναι το εφετείο στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται η απαλλοτριούμενη έκταση ή το μεγαλύτερο μέρος αυτής.

2. Μέσα σε τριάντα ημέρες από την κοινοποίηση της απόφασης του μονομελούς πρωτοδικείου κάθε ενδιαφερόμενος δικαιούται, και αν ακόμη δεν υπήρξε διάδικος στη δίκη για τον προσωρινό καθορισμό της αποζημίωσης, να ζητήσει τον οριστικό προσδιορισμό αυτής.

Εάν κάποιος από τους ενδιαφερομένους είναι κάτοικος αλλοδαπής ή άγνωστης διαμονής, η προθεσμία για την άσκηση της αίτησης οριστικού προσδιορισμού της αποζημίωσης είναι για όλους τους ενδιαφερομένους εξήντα ημέρες.

Εάν η απόφαση του μονομελούς πρωτοδικείου δεν επεδόθη, η προθεσμία για την άσκηση της αίτησης περί οριστικού προσδιορισμού της αποζημίωσης είναι σε κάθε περίπτωση έξι μήνες από τη δημοσίευση της απόφασης, με την επιφύλαξη εφαρμογής του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 4 του άρθρου 9.

3. Το δικόγραφο της αίτησης κατατίθεται στη γραμματεία του εφετείου.

Ο πρόεδρος του εφετείου ορίζει δικάσιμο σε χρόνο όχι βραχύτερο από τριάντα ημέρες ούτε μακρότερο από σαράντα ημέρες από την κατάθεση της αίτησης. Ακολούθως η αίτηση επιδίδεται με επιμέλεια του αιτούντος σε εκείνους κατά των οποίων απευθύνεται μέσα σε είκοσι ημέρες από τον ορισμό της δικασίμου και πάντως δεκαπέντε τουλάχιστον ημέρες πριν από τη δικάσιμο, αλλιώς απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Οι διατάξεις της παραγράφου 4 του προηγούμενου άρθρου εφαρμόζονται αναλόγως.

Εάν εκείνοι κατά των οποίων απευθύνεται η αίτηση είναι κάτοικοι αλλοδαπής ή άγνωστης διαμονής, η επίδοση πρέπει να γίνει τριάντα τουλάχιστον ημέρες πριν από τη δικάσιμο, παρατεινομένου αναλόγως του χρόνου ορισμού της δικασίμου.

4. Εάν η προθεσμία για την άσκηση της αίτησης παρήλθε άπρακτη, η αποζημίωση που προσδιορίστηκε προσωρινά καθίσταται οριστική για τον ενδιαφερόμενο που δεν άσκησε αίτηση.

Η εμπρόθεσμη αίτηση για οριστικό προσδιορισμό της αποζημίωσης αφορά αποκλειστικά το συμφέρον του αιτούντος, προς αύξηση ή μείωση μόνον υπέρ αυτού της αποζημίωσης που προσδιορίστηκε προσωρινά.

5. Εάν ασκηθεί παραδεκτώς αίτηση, εκείνος κατά του οποίου απευθύνεται δύναται να ασκήσει με τις προτάσεις, που κατατίθενται, με την ποινή του απαραδέκτου, πέντε τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συζήτηση, αντίθετη αίτηση για τα ίδια ακίνητα για τα οποία ζητείται με την αίτηση ο οριστικός προσδιορισμός της αποζημίωσης.

6. Οι διατάξεις των παραγράφων 5 και 7 έως και 9 του προηγούμενου άρθρου 19 εφαρμόζονται αναλόγως.

Το εφετείο δύναται, εφόσον τούτο είναι αναγκαίο για τη διάγνωση της αλήθειας, να διακόψει ή να παρατείνει τη συζήτηση σε περισσότερες συνεδριάσεις, οι οποίες δεν δύναται να απέχουν μεταξύ τους περισσότερο από είκοσι ημέρες. Πάντως η έκδοση της οριστικής απόφασης δεν επιτρέπεται να βραδύνει περισσότερο από ένα έτος από την άσκηση της αίτησης.

7. Το εφετείο δύναται να διατάξει πραγματογνωμοσύνη, εφόσον είναι απαραίτητη για τη διάγνωση της αλήθειας.

Η πραγματογνωμοσύνη ενεργείται κατά τις διατάξεις των άρθρων 368 και επομένων του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Κατ' απόκλιση από τις διατάξεις αυτές: α) το δικαστήριο εκδίδει την απόφαση για τη διενέργεια της πραγματογνωμοσύνης και το διορισμό των πραγματογνωμόνων μέσα σε είκοσι ημέρες από τη συζήτηση, β) εάν διατάχθηκε έγγραφη γνωμοδότηση των πραγματογνωμόνων, αυτή υποβάλλεται μέσα σε τριάντα ημέρες από την όρκισή τους και γ) εάν διατάχθηκε προφορική γνωμοδότηση, οι πραγματογνώμονες εκθέτουν τη γνώμη τους ενώπιον του δικαστηρίου κατά τη νέα συζήτηση.

Με την απόφαση του δικαστηρίου, με την οποία διατάσσεται πραγματογνωμοσύνη και διορίζεται πραγματογνώμονας, προσδιορίζεται συγχρόνως και η νέα δικάσιμος για την περαιτέρω συζήτηση, η οποία δεν δύναται να απέχει περισσότερο από εξήντα ημέρες από τη δημοσίευση της παρεμπίπτουσας αυτής απόφασης.

8. Το εφετείο, εκτιμώντας ελεύθερα τα αποδεικτικά μέσα που προσήχθησαν από τους διαδίκους γενικά, οφείλει να εκδώσει οριστική απόφαση μέσα σε τριάντα ημέρες από την τελευταία συζήτηση της αίτησης.

9. Αν η απόφαση του εφετείου εκδοθεί μετά τη συντέλεση της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης, η τυχόν επιπλέον αποζημίωση καταβάλλεται στο δικαιούχο ή παρακατατίθεται σε προθεσμία έξι μηνών από την κοινοποίηση της απόφασης. Σε περίπτωση μη κοινοποίησης η προθεσμία είναι ένα έτος από την έκδοση της απόφασης. Τυχόν μεταγενέστερη κατάθεση επιβαρύνεται με τον ισχύοντα εκάστοτε νόμιμο τόκο.

Άρθρο 21

Αίτηση απευθείας οριστικού προσδιορισμού της αποζημίωσης

1. Η αίτηση για οριστικό προσδιορισμό της αποζημίωσης δύναται να ασκηθεί και απευθείας ενώπιον του εφετείου, εφόσον δεν εκκρεμεί αίτηση οποιουδήποτε ενδιαφερομένου για προσωρινό προσδιορισμό αυτής ή δεν έχει εκδοθεί απόφαση που να την προσδιορίζει προσωρινώς.

2. Η αίτηση ασκείται και συζητείται κατά τις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου, οι οποίες εφαρμόζονται αναλόγως.

3. Μέχρι την πρώτη συζήτηση της αίτησης περί οριστικού προσδιορισμού της αποζημίωσης απευθείας από το εφετείο, κάθε άλλος ενδιαφερόμενος δικαιούται να ζητήσει τον προσωρινό προσδιορισμό της αποζημίωσης από το μονομελές πρωτοδικείο. Στην περίπτωση αυτή καταργείται η ενώπιον του εφετείου δίκη ως προς τα ακίνητα για τα οποία ζητήθηκε ο προσωρινός προσδιορισμός.

Άρθρο 22

Αναίρεση

1. Κατά της απόφασης του εφετείου περί οριστικού προσδιορισμού της αποζημίωσης επιτρέπεται μόνο το ένδικο μέσο της αναίρεσης κατά τις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Εάν δεν επεδόθη η απόφαση του εφετείου, η προθεσμία προς άσκηση αναίρεσης είναι σε κάθε περίπτωση ένα έτος από τη δημοσίευση της απόφασης.

2. Η δικάσιμος της αναίρεσης προσδιορίζεται μέσα σε τέσσερις μήνες από την κατά το άρθρο 568 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας κατάθεση αντιγράφου της αίτησης αναίρεσης στη γραμματεία του Αρείου Πάγου.

Σε περίπτωση αναβολής η νέα δικάσιμος ορίζεται από το δικαστήριο μέσα σε τρεις μήνες.

3. Στην κατ' αναίρεση δίκη εφαρμόζονται, όσον αφορά τη δικαστική δαπάνη, οι διατάξεις των άρθρων 173 και 193 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Άρθρο 23

Συμβιβαστικός προσδιορισμός αποζημίωσης

1. Το δικαστήριο, κατά τη δικάσιμο και πριν από κάθε συζήτηση της αίτησης περί προσωρινού ή οριστικού προσδιορισμού της αποζημίωσης, επιδιώκει συμβιβασμό μεταξύ των διαδίκων.

Εάν επιτευχθεί συμβιβασμός, συντάσσεται ατελώς σχετικό πρακτικό. Με την υπογραφή του πρακτικού από τους διαδίκους η διαδικασία του προσδιορισμού της αποζημίωσης περατώνεται.

2. Η αποζημίωση δύναται να προσδιορισθεί και με εξώδικο συμβιβασμό που καταρτίζεται εγγράφως και ατελώς.

3. Ο συμβιβαστικός προσδιορισμός της αποζημίωσης ισχύει με την αίρεση ότι ο διάδικος που μετέσχε στο συμβιβασμό θα αναγνωρισθεί τελικά ως δικαιούχος κατά τη διαδικασία των άρθρων 26 και επόμενα του παρόντος. Η παρακατάθεση της αποζημίωσης που καθορίστηκε με συμβιβασμό επιφέρει τη συντέλεση της απαλλοτρίωσης, η συντέλεση όμως αυτή ισχύει με την ίδια αίρεση.

4. Ο συμβιβαστικός προσδιορισμός της αποζημίωσης επιφέρει αποτελέσματα μόνον μεταξύ εκείνων που μετείχαν σε αυτόν.

5. Η εντολή προς το δικαστικό εκπρόσωπο του Δημοσίου για παράσταση περιλαμβάνει και την κατάρτιση συμβιβασμού, εάν η συνολική αποζημίωση κατά δικαιούχο δεν υπερβαίνει το ποσό των 2.000.000 δραχμών.

Άρθρο 24

Εγγυοδοσία

1. Το δικαστήριο σε κάθε στάση της δίκης καθορισμού αποζημίωσης δύναται να υποχρεώσει το δικαιούχο σε εγγυοδοσία, για την περίπτωση προσδιορισμού ως οριστικής αποζημίωσης, τιμής μονάδας μικρότερης εκείνης που προσδιορίστηκε προσωρινά.

Το δικαστήριο ορίζει το είδος, το μέγεθος και τον τρόπο της εγγυοδοσίας κατά τις διατάξεις των άρθρων 163 έως και 165 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

2. Η εγγύηση συμπληρώνεται ή αντικαθίσταται, εάν συντρέχει λόγος, κατά το άρθρο 167 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Μετά την άσκηση αίτησης για οριστικό καθορισμό της αποζημίωσης, το αίτημα της εγγυοδοσίας δύναται να υποβληθεί και με αυτοτελή αίτηση προς τον πρόεδρο εφετών, κατά τη διαδικασία των άρθρων 683 κ.επομ. του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

3. Κατά το μέρος που επήλθε η περίπτωση για την οποία δόθηκε η εγγύηση, αυτή καταπίπτει υπέρ εκείνου προς χάρη του οποίου δόθηκε, αλλιώς αποδίδεται, μετά τον οριστικό προσδιορισμό της αποζημίωσης, σε εκείνον που την έδωσε ή παύει να ισχύει έκτοτε.

Κάθε διαφορά σχετική με την κατάπτωση ή την απόδοση της εγγύησης λύεται οριστικά από το δικαστήριο της παραγράφου 1 του άρθρου 19 κατά τη διαδικασία των άρθρων 683 κ. επομ. του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Άρθρο 25

Αποζημίωση για απωλεσθείσα πρόσοδο

Σε περίπτωση αναγκαστικής απαλλοτρίωσης καλλιεργούμενων αγροτικών ακινήτων ή προσοδοφόρων ιδιωτικών δασών ή προσοδοφόρων αστικών ακινήτων, που κατελήφθησαν νομίμως μετά τη συντέλεση της απαλλοτρίωσης, όποιος έχει εμπράγματο δικαίωμα επί τούτων δύναται να ζητήσει αποζημίωση από το βαρυνόμενο με τη δαπάνη της απαλλοτρίωσης για την απωλεσθείσα πρόσοδο του ακινήτου, από την κατάληψή του μέχρι την είσπραξη της προκατατεθείσας αποζημίωσης, εφόσον η καθυστέρηση της είσπραξης δεν οφείλεται σε λόγους που ανάγονται στον ίδιο ή σε υπαιτιότητα τρίτου.

Η σχετική αγωγή ασκείται ενώπιον του εφετείου κατά τη διαδικασία του άρθρου 19, χωρίς όμως να αποκλείεται η έκδοση προδικαστικής απόφασης.

Στην περίπτωση υπαιτιότητας τρίτου, η κατ' αυτού αγωγή του δικαιούχου της αποζημίωσης ασκείται κατά την αυτή διαδικασία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Άρθρο 26

Δικαστική αναγνώριση δικαιούχων

1. Η αναγνώριση των δικαιούχων της αποζημίωσης γίνεται με δικαστική απόφαση, κατά την ειδική διαδικασία που ορίζεται με τις διατάξεις του παρόντος.

2. Αρμόδιο για την αναγνώριση των δικαιούχων της αποζημίωσης είναι το μονομελές πρωτοδικείο στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται το ακίνητο που απαλλοτριώθηκε ή το μεγαλύτερο τμήμα αυτού.

Το πρωτοδικείο επιλαμβάνεται μετά από αίτηση κάθε ενδιαφερομένου.

3. Οποιοσδήποτε από τους διαδίκους μπορεί, είτε με δικόγραφο κοινοποιούμενο στους αντιδίκους πέντε τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συζήτηση της κατά το άρθρο 18 και επόμενα του παρόντος αίτησης για τον προσωρινό καθορισμό της αποζημίωσης είτε με τις προτάσεις κατατιθέμενες μέσα στην ίδια προθεσμία, να ζητήσει να γίνει η αναγνώριση των δικαιούχων της αποζημίωσης με την ίδια απόφαση. Το αίτημα αυτό συνοδεύεται με την κατά την επόμενη παράγραφο βεβαίωση, αλλιώς απορρίπτεται ως απαράδεκτο. Η δίκη διεξάγεται και χωρίς τη βεβαίωση αυτή αν παρέλθει άπρακτη προθεσμία δεκαπέντε ημερών από την υποβολή από τον ενδιαφερόμενο αίτησης στον προϊστάμενο της Κτηματικής Υπηρεσίας για χορήγηση της βεβαίωσης. Αν η προθεσμία αυτή δεν έχει παρέλθει μέχρι τη συζήτηση της αίτησης, η συζήτηση της υπόθεσης στο σύνολό της αναβάλλεται υποχρεωτικά για ανάλογο χρονικό διάστημα. Συνεκδίκαση των δύο υποθέσεων μπορεί να διαταχθεί και αυτεπαγγέλτως από το δικαστήριο. Δεν είναι δυνατή η συνεκδίκαση των υποθέσεων σε περίπτωση που εκκρεμεί αίτηση διόρθωσης ή συμπλήρωσης του κτηματολογικού διαγράμματος και πίνακα, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 16.

Αν το δικαστήριο απορρίψει το αίτημα, η αναγνώριση των δικαιούχων γίνεται κατά τα οριζόμενα στις επόμενες παραγράφους.

4. Η αίτηση για την αναγνώριση δικαιούχων κοινο-ποιείται με επιμέλεια του ενδιαφερομένου στον προϊστάμενο της αρμόδιας Κτηματικής Υπηρεσίας, ο οποίος υποχρεούται εντός τριάντα ημερών από την κοινοποίηση αυτή να υποβάλλει στο δικαστήριο έγγραφη βεβαίωση περί προβολής ή μη δικαιωμάτων του Δημοσίου στο απαλλοτριούμενο, σύμφωνα με τις διατάξεις περί δημοσίων κτημάτων. Αν η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη, η δίκη διεξάγεται και χωρίς τη βεβαίωση αυτή.

5. Η παράλειψη χορήγησης ή υποβολής της βεβαίωσης αυτής συνιστά ιδιαίτερο πειθαρχικό παράπτωμα του αρμόδιου προϊσταμένου Κτηματικής Υπηρεσίας.

6. Ο πρόεδρος του δικαστηρίου, αφού λάβει τα στοιχεία που του υποβάλλονται, ορίζει με πράξη του κατά προτίμηση τον τόπο και χρόνο της συζήτησης. Αντίγραφο της σχετικής πράξης με κλήση προς εμφάνιση κοινοποιείται, με επιμέλεια του δικαστηρίου, στον υπόχρεο προς πληρωμή της αποζημίωσης και σε εκείνους που φέρονται ως ιδιοκτήτες ή έχουν εμπράγματα δικαιώματα, δεκαπέντε ημέρες πριν από τη δικάσιμο. Αν αυτός προς τον οποίο πρόκειται να γίνει η επίδοση είναι κάτοικος εξωτερικού ή άγνωστης διεύθυνσης, η προθεσμία της επίδοσης είναι πενήντα ημέρες πριν από τη δικάσιμο. Στην περίπτωση αυτή, παρατείνεται αναλόγως ο χρόνος προσδιορισμού της δικασίμου. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας για τις επιδόσεις.

7. Το δικαστήριο αναγνωρίζει τους δικαιούχους της αποζημίωσης με βάση κάθε στοιχείο που προσκομίζουν οι διάδικοι ή που το εξετάζει αυτεπαγγέλτως. Η αναγνώριση γίνεται με την έκδοση οριστικής απόφασης που είναι ενιαία για όλους όσους προβάλλουν δικαιώματα στο ακίνητο που απαλλοτριώθηκε. Σε περίπτωση απαλλοτρίωσης χώρου εντός σχεδίου πόλεως που διαιρείται, κατά το κτηματολογικό διάγραμμα, σε οικοδομικά τετράγωνα, κάθε οικοδομικό τετράγωνο θεωρείται αυτοτελής έκταση για την οποία μπορεί να εκδοθεί ενιαία αναγνωριστική απόφαση.

8. Στη διαδικασία του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 2, 3 και 4 του άρθρου 18 και των παραγράφων 5 έως 10 του άρθρου 19.

9. Η νομή καθ' εαυτήν δεν θεμελιώνει δικαίωμα αποζημίωσης.

10. Η υποθήκη δεν κωλύει την αναγνώριση του δικαιώματος που απαλλοτριώθηκε μαζί με το βάρος αυτής, εφαρμοζομένων των διατάξεων του άρθρου 1288 του Α.Κ..

11. Το δικαστήριο απέχει να εκδώσει απόφαση αναγνώρισης των δικαιούχων της αποζημίωσης: α) εάν η κυριότητα του απαλλοτριωμένου ή άλλο εμπράγματο δικαίωμα επ' αυτού πιθανολογείται ότι ανήκει στο Δημόσιο, β) εάν η κυριότητα του απαλλοτριωμένου ή άλλο εμπράγματο δικαίωμα επ' αυτού διεκδικείται από περισσότερους και είναι δυσχερής η διακρίβωση του δικαιούχου και γ) εάν δεν αποδεικνύεται το δικαίωμα του αξιούντος να αναγνωρισθεί ως δικαιούχος της αποζημίωσης. Στην τελευταία αυτή περίπτωση ο επικαλούμενος νέα στοιχεία δύναται με αυτοτελή αίτηση να ζητήσει μόνο μια φορά ακόμη να αναγνωρισθεί ως δικαιούχος κατά τη διαδικασία του παρόντος άρθρου, επιτρεπομένης και πραγματογνωμοσύνης, που διατάσσεται και διεξάγεται κατ' ανάλογη εφαρμογή της παραγράφου 7 του άρθρου 20.

Εάν το δικαστήριο απόσχει να εκδώσει απόφαση αναγνώρισης του δικαιούχου της αποζημίωσης, η κυριότητα του απαλλοτριουμένου και τα άλλα εμπράγματα δικαιώματα επ' αυτού κρίνονται κατά την τακτική διαδικασία.

12. Η απόφαση του μονομελούς πρωτοδικείου για την αναγνώριση δικαιούχων δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα. Διάδικοι ή τρίτοι, που αξιώνουν δικαιώματα στο απαλλοτριωμένο ακίνητο, δύνανται να τα ασκήσουν κατά την τακτική διαδικασία, έστω και εάν δεν προβλήθηκαν κατά την ειδική διαδικασία αναγνώρισης δικαιούχων, προς είσπραξη της αποζημίωσης ή αναζήτηση αυτής από εκείνον που την εισέπραξε ή από εκείνον υπέρ του οποίου εκδόθηκε το χρηματικό ένταλμα πληρωμής, χωρίς αυτό να ασκεί επιρροή στη διαδικασία της απαλλοτρίωσης.

Άρθρο 27

Διοικητική αναγνώριση δικαιούχων

1. Η αναγνώριση του δικαιούχου της αποζημίωσης δύναται να ενεργείται και διοικητικώς, εφόσον έχει προσδιορισθεί δικαστικώς ή εξωδίκως η τιμή μονάδας.

Η διοικητική αναγνώριση χωρεί εφόσον η απαλλοτρίωση έχει κηρυχθεί κατά τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 1, υπόχρεο προς πληρωμή είναι το Δημόσιο ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου και η αξιούμενη αποζημίωση, με βάση την προσδιορισθείσα τιμή μονάδας, δεν υπερβαίνει το ποσό των 2.000.000 δραχμών.

2. Για τη διοικητική αναγνώριση των δικαιούχων συνιστάται στη Διεύθυνση Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών επιτροπή η οποία αποτελείται από έναν εφέτη, που υπηρετεί στο Εφετείο Αθηνών και προτείνεται με τον αναπληρωτή του από τον Προϊστάμενο του Εφετείου τούτου ως Πρόεδρο, έναν πάρεδρο Ν.Σ.Κ., που προτείνεται με έναν αναπληρωτή από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους και από το Διευθυντή Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών ή το νόμιμο αναπληρωτή του. Η επιτροπή αυτή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

3. Η επιτροπή συνεδριάζει με παρόντα όλα τα μέλη της.

Στην επιτροπή εισηγείται χωρίς ψήφο ο Προϊστάμενος του τμήματος Απαλλοτριώσεων της Διεύθυνσης Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών.

Γραμματέας της επιτροπής, με έναν αναπληρωτή, ορίζεται από τον Υπουργό Οικονομικών υπάλληλος ΠΕ κατηγορίας, που υπηρετεί στη Διεύθυνση Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών.

Στα μέλη, στον εισηγητή και στο γραμματέα της επιτροπής παρέχεται αμοιβή κατά τις κείμενες διατάξεις, η οποία βαρύνει το Δημόσιο.

4. Η αίτηση για τη διοικητική αναγνώριση του δικαιούχου της αποζημίωσης, μαζί με τα δικαιολογητικά και τους τίτλους, υποβάλλεται, είτε απευθείας είτε μέσω της αρμόδιας Κτηματικής Υπηρεσίας του Δημοσίου, στο τμήμα Απαλλοτριώσεων της Διεύθυνσης Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών, το οποίο την εισάγει στην επιτροπή προς εξέταση.

5. Η επιτροπή, η οποία ενεργεί και αυτεπαγγέλτως για τη συμπλήρωση των απαιτούμενων στοιχείων, εκτιμά όλα τα στοιχεία που υποβλήθηκαν και συγκεντρώθηκαν, καθώς και τις βεβαιώσεις των αρμόδιων αρχών.

Η επιτροπή απέχει να αναγνωρίσει τον αιτούντα ως δικαιούχο της αποζημίωσης στις περιπτώσεις της παραγράφου 11 του προηγούμενου άρθρου.

Τα αναγκαία για τη διαδικασία έγγραφα συντάσσονται ή εκδίδονται ατελώς.

Η απόφαση της επιτροπής εκδίδεται μέσα σε ένα μήνα από την περιέλευση σε αυτήν όλων των σχετικών στοιχείων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Στ΄

ΠΟΙΝΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 28

Ποινικές κυρώσεις

1. Όποιος από πρόθεση υποδεικνύει ψευδή όρια ή προσάγει εικονικούς τίτλους ή παρεμβαίνει σε σχετική δίκη με οποιαδήποτε ιδιότητα, για να υποστηρίξει ανύπαρκτα δικαιώματα σε απαλλοτριωμένο ακίνητο, είτε για τον εαυτό του είτε για άλλον, τιμωρείται με φυλάκιση, επιφυλασσομένων των τυχόν βαρύτερων ποινών του Ποινικού Κώδικα.

2. Όποιος, κατά παράβαση του άρθρου 6, παρακωλύει από πρόθεση την εκτέλεση των προκαταρκτικών εργασιών για την καταμέτρηση του απαλλοτριωτέου ακινήτου προς σύνταξη κτηματολογικού διαγράμματος και πίνακα, τιμωρείται με φυλάκιση έως έξι μήνες, εάν με άλλη διάταξη δεν τιμωρείται βαρύτερα.

Άρθρο 29

Διατηρούμενες, μεταβατικές και τελικές διατάξεις

1. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται επί των απαλλοτριώσεων που κηρύσσονται από την έναρξη ισχύος του και εφεξής.

2. Απαλλοτριώσεις που κηρύχθηκαν από 1ης Φεβρουαρίου 1971 και εφεξής διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος από το σημείο στο οποίο βρίσκονται κατά την έναρξη της ισχύος αυτού. Εξαιρούνται τα θέματα εκείνα για τα οποία κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος έχει κοινοποιηθεί εισαγωγικό δικόγραφο της σχετικής δίκης ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου ή έχει εκδοθεί σχετική διοικητική πράξη, ως προς τα οποία εφαρμόζονται μόνον οι διαδικαστικές διατάξεις του παρόντος.

3. Οι διατάξεις περί παραγραφής και προθεσμιών του παρόντος εφαρμόζονται και επί απαλλοτριώσεων που κηρύχθηκαν από 1ης Φεβρουαρίου 1971 και εφεξής, εφόσον οι σχετικές αξιώσεις έχουν γεννηθεί αλλά δεν έχουν παραγραφεί κατά την έναρξη ισχύος αυτού. Εάν ο χρόνος της παραγραφής και των προθεσμιών που ορίζεται από τις διατάξεις του παρόντος είναι βραχύτερος εκείνου που ορίζεται από τις παλαιές διατάξεις, τότε από την έναρξη ισχύος του παρόντος ισχύει ο βραχύτερος και αρχίζει από αυτήν. Εάν ο χρόνος της παραγραφής και των προθεσμιών με βάση τις παλαιές διατάξεις συμπληρώνεται νωρίτερα από το βραχύτερο χρόνο που ορίζεται από τις διατάξεις του παρόντος, η παραγραφή ή προθεσμία συμπληρώνεται με την πάροδο του χρόνου που ορίζεται από τις παλαιές διατάξεις.

4. Επί απαλλοτριώσεων που κηρύχθηκαν πριν από την 1η Φεβρουαρίου 1971 εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι διατάξεις από τις οποίες διέπονταν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος. Για τον καθορισμό όμως της οριστικής τιμής μονάδας εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 1, 3 και 5 έως και 8 του άρθρου 20 του παρόντος, εκτός εάν έχει κοινοποιηθεί κατά την έναρξη ισχύος αυτού η σχετική προσφυγή.

5. Απαλλοτριώσεις προς εφαρμογή σχεδίων πόλεων και ανάπτυξη οικιστικών περιοχών που κηρύχθηκαν οποτεδήποτε μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος Κώδικα διέπονται, κατά την έκταση που ορίζεται από την παράγραφο 2, από τις διατάξεις του Κώδικα τούτου, με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων που ορίζονται από τις διατάξεις αυτές.

6. Οι διατάξεις του άρθρου 25 του παρόντος εφαρμόζονται μόνον επί απαλλοτριώσεων που κηρύσσονται από την έναρξη ισχύος αυτού και εφεξής.

7. Οι επιτροπές των άρθρων 15 και 27 είναι αρμόδιες να κρίνουν και επί υποθέσεων που αφορούν απαλλοτριώσεις που κηρύχθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

8. Με την επιφύλαξη των οριζομένων από τις λοιπές διατάξεις του παρόντος Κώδικα, από την έναρξη ισχύος αυτού καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη η οποία αφορά θέματα που ρυθμίζονται από αυτόν ή αντίκειται στις διατάξεις τούτου.

Κάθε παραπομπή στον α. ν. 1731/1939 ή στο ν. δ. 797/1971 ή γενικά στη νομοθεσία περί απαλλοτριώσεων νοείται από την έναρξη ισχύος του παρόντος Κώδικα ότι γίνεται στις αντίστοιχες διατάξεις τούτου.

9. Οι αναγκαστικές απαλλοτριώσεις που επιβάλλονται: α) για την εφαρμογή σχεδίων πόλεων και την ανάπτυξη οικιστικών περιοχών, β) υπέρ Ο.Τ.Α. Α΄ και Β΄ βαθμού, γ) υπέρ της Εταιρίας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης (Ε.ΥΔ.Α.Π.) και δ) κατά τον μεταλλευτικό κώδικα κηρύσσονται σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις που ισχύουν για τις απαλλοτριώσεις αυτές.

Για τα μη ρυθμιζόμενα από τις παραπάνω ειδικές διατάξεις ζητήματα εφαρμόζονται συμπληρωματικώς οι διατάξεις του παρόντος κώδικα.

10. Διατάξεις μεταγενέστερες της 1ης Φεβρουαρίου 1971 που επιβάλλουν την τήρηση πρόσθετων προϋποθέσεων ειδικώς για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών αναγκαστικών απαλλοτριώσεων εξακολουθούν να εφαρμόζονται παραλλήλως προς τις διατάξεις των παραγράφων 1 έως 5 του άρθρου 3 κατά το μέρος που δεν προσκρούουν σε αυτές.

11. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 έως 5 του άρθρου 3 και της προηγούμενης παραγράφου του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται επί των αναγκαστικών απαλλοτριώσεων που μνημονεύονται στην παράγραφο 9 του παρόντος άρθρου, μόνον εφόσον οι ειδικές διατάξεις που ισχύουν για τις απαλλοτριώσεις αυτές δεν ορίζουν το αντίθετο ή δεν ρυθμίζουν διαφορετικά το θέμα.

12. Διατηρούνται σε ισχύ: α) το άρθρο 1 παράγραφος 5 και τα άρθρα 3 και 5 του ν. 653/1977 "περί υποχρεώσεως των παροδίων ιδιοκτητών δια την διάνοιξιν εθνικών οδών κ.λπ.", όπως ισχύει κάθε φορά, β) οι ειδικές διατάξεις με τις οποίες ρυθμίζονται θέματα απαλλοτριώσεων επί των περιπτώσεων του άρθρου 18 του Συντάγματος, γ) το άρθρο 242 του Αγροτικού Κώδικα και δ) διατάξεις που έχουν θεσπιστεί ειδικώς για συγκεκριμένα έργα.

13. Τα προβλεπόμενα στον παρόντα Κώδικα χρηματικά όρια δύνανται να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

14. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να ρυθμίζονται λεπτομερειακά ζητήματα σχετιζόμενα με την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος.

15. Οι κατά τον παρόντα Κώδικα διαβιβαζόμενες στο φύλακα μεταγραφών πράξεις, έγγραφα και αποφάσεις υποβάλλονται, κατά τους ορισμούς του ν. 2664/1998, και στον αρμόδιο Προϊστάμενο Κτηματολογικού Γραφείου, ο οποίος γενικά υπέχει και τις κατά τον παρόντα κώδικα υποχρεώσεις του φύλακα μεταγραφών."

Άρθρο δεύτερο

Η ισχύς του Κώδικα που κυρώνεται με το άρθρο πρώτο αρχίζει μετά την πάροδο τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως Νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 2 Φεβρουαρίου 2001

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ	ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Β. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ	**ΓΙΑΝ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ**

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Μ. ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 6 Φεβρουαρίου 2001

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Μ. ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ